

der blev reist omkring for Landhuusholdnings-
selskabets Regning og for mange Andres Reg-
ning, for at ophjælpe Humleavlen. — og hvor
er Humleavlen nu udenfor et lille Stykke i
Fyen, hvor den var iforveien, og hvor den
kom ind paa den naturlige Maade, at nogle
enkelte Mænd begyndte at avle Humle, at de
fortjente godt derved, og at de Andre ved Si-
den af, som hørte, at der var Noget at erhverve
derved, gjorde det Samme? Jeg kan meget
godt erindre, at der er reist Folk om for at
lære Befolkningen at brænde Tang og deraf
lave Salt; frembringes der nogetsteds Salt af
Tang? Jeg veed ikke, hvilken Art Ting, navn-
lig svarende til Diavlen, hvorfor der ikke har
været sendt Folk omkring. Der er f. Ex. Ud-
bredelsen af Frugttræer — hvilke Summer har
der ikke været anvendt derpaa! Naar man seer
i Loven, saa skal der ved hver Gaard være
plantet en heel Mængde Frugttræer; ere de
der? Lader det sig gjøre at skaffe dem tilveie?
Der er givet Præmier, der er givet Lovbud,
der er anstillet Underføgelser, kort sagt, der er
gjort meget Mere, end der kan gjøres med disse
500 Rd. for Diavlen, og har det frugtet Noget?
Der, hvor man lidt efter lidt er kommen til
den Erkjendelse, at det kunde lønne sig, har
man plantet Frugttræer, og der, hvor man der-
imod er kommen til den modsatte Erkjendelse,
har man revet Frugttræerne op; der er vist
Angen her i denne Forsamling, som ikke har
seet det, og jeg har ogsaa seet det. Saameget
har jeg levet paa Landet, at jeg dog kjen-
der Noget til det Slags Sager. Jeg har i Nær-
heden af Kjøbenhavn seet en Mand, en rig
Mand, en Mand, der var stillet høit i Regje-
ringen, og som, da han kjøbte en Gaard, havde
faaet sig forelagt en Beregning over, at naar
han kun beplantede hele Jorden med Frugttræer,
saa skulde Gaarden kunne indbringe ligesaa
Meget som en Herregaard. Han begyndte at
plante; der blev plantet og plantet og plantet,
saa døde Manden, og Gaarden blev solgt.
Beholdt Eftermanden Frugttræerne? Nei, nu
er der aldeles ikke flere Frugttræer ved den
Gaard end i en almindelig Frugthave, knap
det, og Resten af Jorden er igjen udlagt til
almindelig Dyrfkning. Hvad man ved alle den
Slags Ting skal overveie, det er, at Miblerne

ere altfor smaa til at udrette det, man vil ud-
rette, og at det derfor er en feil Veie at slaae
ind paa. Det, hvorpaa vi maae holde fast, er, at
vi maae søge at bringe den private Virksomhed
i Bevægelse og vænne den af med at have et
Statsledebaand at gaae i for at udrette Noget.
Saalænge vi vedblive at bevilge disse Smaa-
summer, saa vedblive vi at betegne det som
vor Tanke, at det er den Veie, hvorpaa der kan
udrettes Noget, og saa skaffe vi ikke den rette
Magt, den rette Virksomhed tilveie, som blandt
Andet giver sig tilkjende ved at finde Pengene
til de Formaal, som anses gavnlige og nyttige,
i egen Lomme. Jeg er overbevist om, at netop
det store Antal af de her tilstedeværende Med-
lemmer af Landbostanden vil, naar de alvorlig
overveie, hvilket Skridt de gjøre ved til dem
selv at bevilge disse Smaasummer, der i Virke-
ligheden ikke have nogen Betydning, men kun
betegne deres Myndighed til her i denne For-
samling at gjøre deres Billie fortrinnsviis
gjældende, vige tilbage derfra og ikke bevilge
en eneste af disse Summer. Der er talt om
Drainingen. Skulle vi da aldrig komme saa-
vidt i dette elendige Land, at vi kunne lære
uden at behøve Skolemesteriet; ere vi da saa
slagne for Panden, ere vi saa ringe og daar-
lige Folk? Man kan nu draine rundtomkring
i hele Landet, og hvem der ønsker det, kan finde
tilstrækkelig Anvisning dertil; nu at give Under-
støttelse dertil, er slet ikke Andet end at give til
nogle Enkelte, som ville gjøre sig en Metier
deraf, og gjøre det til en velvemmere Maade
at tjene paa for dem, der skulde lære. Det
Simple er, at lade Enhver søge hen og tage
Tjeneste der, hvor han paa eengang kan tjene
og lære. Med hvilken Ret vilde vi nægte
Skomagerhvenden det, der her forlanges til
Drainingshvenden? Derfor der kom en Sko-
magerhvend og sagde: der og der kan jeg lære
en meget bedre Maade at sje Skoe paa, hvor-
ved der kan erhverves en god Indtægt for mig
og staffles bedre Skoe for dem, der have lyst
til at bruge mine Skoe, havde han saa ikke
samme Ret som Drainingsmanden har? Efter
min Idée er det fra Statens Side — jeg
taler ikke om Landhuusholdningselskabet, det er
til for det Samme, jeg taler ikke om Landbo-
foreningerne, de ere til for det Samme. —